

GLASBENA PRIREDBA ZA OPREKELJ, VIOLINO IN BAS

NINA VOLK

V prvi polovici leta 2010 sem na JSKD vodila seminar, namenjen učenju oprekljanja. Na naše zadnje majsko srečanje smo poleg oprekljarjev povabili še druge instrumentaliste (violini-
ste, basiste, klarinetiste ...), da bi poskusili, kako oprekelj zveni v družbi z drugimi glasbili in kako igrati na oprekelj v različnih godčevskih sestavih. Na tem srečanju je bila dana pobuda, da bi za objavo v Folklorniku priredila plesno vižo in s tem nakazala vsaj eno od možnosti prirejanja plesnih viž za godčevske sestave, v katere je vključen oprekelj.

Ker gre zgolj za primer in ne za vzorec, ki bi želel postavljali ali narekovati načine prirejanja plesnih viž, sem se odločila, da pripravim priredbo melodije štajeriša, ki pravzaprav ni bila nikjer zapisana, upošteva pa temeljne značilnosti melodije tega plesa in je podobna več različicam, ki so bile zapisane na Slovenskem. Zanj sem se odločila zato, ker sodi med najstarejše parne plese, ki so izpričani na Slovenskem, ker ga pogosto srečamo

v izvedbah folklornih skupin in ker je zelo primeren tudi za igranje v godčevskih sestavih, v katere je vključen oprekelj.

Priredba štajeriša ima dvodelno strukturo (A- in B-del). Tisti, ki so večji prirejanja in imajo dober občutek za ljudsko glasbo, bi mu lahko dodali tudi C-del. Igrati ga je mogoče tako, kot je zapisan, prav nič pa ne bi bilo narobe, če bi izvajalci kombinirali različno število ponovitev A- in B-dela (ter morebitnega C-dela), prav tako bi zvočno podobo dopolnile izvedbe v drugih tonalitetah.

V priredbi je predvideno, da godčevsko skupino sestavljajo violinist, oprekljar in kontrabasist, možna pa bi bila tudi dodelava z drugimi instrumentalisti. Namesto violine bi v sestav dokaj preprosto lahko vključili klarinet, le na mestih, kjer ima violina dvojemke, bi si moral klarinetist melodijo prirediti.

Pri spoznavanju osnov oprekljanja. (Foto: Janez Eržen, Mala šola oprekljanja, 23. 1. 2009.)

Štajeriš

Nina Volk

Violina
Oprekelj
Kontrabas

Musical notation for measures 1-5. The Violina part features a melodic line with eighth notes. The Oprekelj part provides harmonic accompaniment with chords and some eighth-note patterns. The Kontrabas part has a steady bass line with quarter notes.

6

Musical notation for measures 6-11. The Violina part continues with a similar melodic pattern. The Oprekelj part shows more complex rhythmic patterns, including sixteenth notes. The Kontrabas part maintains a consistent bass line.

12

Musical notation for measures 12-17. The Violina part has a more active melodic line. The Oprekelj part features a prominent sixteenth-note accompaniment. The Kontrabas part has a steady bass line.

18

Musical notation for measures 18-23. The Violina part continues with a melodic line. The Oprekelj part has a complex accompaniment with many sixteenth notes. The Kontrabas part has a steady bass line.

24

Musical notation for measures 24-27. The Violina part has a more rhythmic, dotted-note pattern. The Oprekelj part has a complex accompaniment. The Kontrabas part has a steady bass line.

28

Musical notation for measures 28-33. The Violina part has a melodic line with some rests. The Oprekelj part has a complex accompaniment. The Kontrabas part has a steady bass line.